

Handläggare
Christina Koistinen

Telefon: 08 508 30198

Till
Kyrkogårdsnämnden
16 december 2021

Verksamhetsplan 2022 för Kyrkogårdsnämnden

Förslag till beslut

Förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2022 och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Kyrkogårdsnämnden ansöker om budgetjustering för ökade kostnader för avskrivningar med 1,3 mnkr och ökade kostnader för internräntor med 0,3 mnkr
3. Kyrkogårdsnämnden beslutar om omslutningsförändring om 10,5 mnkr.
4. Kyrkogårdsnämnden godkänner ansökan om investeringsmedel om 1,0 mnkr för klimatåtgärder.
5. Kyrkogårdsnämnden godkänner ansökan om investeringsmedel om 1,5 mnkr för trygghetsskapande åtgärder.

Svante Borg

Förvaltningschef

Bakgrund

Nämnden redogör i verksamhetsplan för 2022 hur verksamheten planeras under året med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget och målbeskrivningar. Rapporteringen sker i enlighet med stadens integrerade ledningssystem (ILS).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningsledningen och behandlats i förvaltningsgrupp 8 december 2021.

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2022 för Kyrkogårdsnämnden	1
Förslag till beslut	1
Inledning	5
Konsekvenser av pandemin	9
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	15
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamhetens skiftande behov	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	20
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	23
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	23
Redovisning av ekonomi.....	25
Nämndens ekonomiska förutsättningar	25

Investeringar	26
Budgetjusteringar.....	28
Omslutningsförändringar	28
Övriga ekonomiska redovisningar	28
Särskilda redovisningar.....	29
Agenda 2030.....	29
Systematiskt kvalitetsarbete.....	31

Bilagor

Bilaga 1: Väsentlighets- och riskanalys samt internkont.

Bilaga 2: Bilaga Kompetensförsörjningsplan

Bilaga 3: Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål

Bilaga 4: KN VP 2022

Bilaga 5: Plan för upphandling 2022

Inledning

Verksamhetens omfattning

Kyrkogårdsnämnden är huvudman för begravningsverksamheten i Stockholm. Kyrkogårdsnämnden ska verka för att alla, oavsett livsåskådning, kan erbjudas den begravningsceremoni och det gravskick som önskas.

Nämnden äger och förvaltar stadens begravningsplatser, upplåter gravplatser, ställer ceremonilokaler till allmänhetens förfogande samt svarar för stadens krematorier.

Verksamheten består av tre huvudområden: begravningsverksamhet, ansvar för att skydda och bevara kulturhistoriska värden samt serviceverksamhet det vill säga skötsel och plantering på enskilda gravplatser mot ersättning från gravrättsinnehavare. Dessutom ansvarar nämnden för förvaltning av världsarvet Skogskyrkogården i enlighet med UNESCO:s Konvention om Skydd för Världens Kultur- och Naturarv.

Kyrkogårdsnämnden ger vidare ekonomisk ersättning till den som innehar enskild begravningsplats och till den som förvaltar allmän begravningsplats utan att vara huvudman. Med det senare avses församlingar i Svenska kyrkan, inom förvaltningens huvudmannområde.

Verksamheten finansieras av en begravningsavgift som baseras på den kommunalt beskattningsbara inkomsten. Begravningsavgiften uppgår år 2022 till 6,5 öre per skattekrona. Över- och underskott ska i sin helhet balanseras i en begravningsfond till nästkommande budgetår.

Nämnden svarar för underhåll av 11 begravningsplatser med 13 ceremonilokaler. Totalt finns inom nämndens ansvar ett 40-tal byggnader, inklusive två krematorier.

Verksamhetsplan för 2022

Samtliga nämnder ska, i enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning upprätta en verksamhetsplan med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fattat beslut om.

Verksamhetsplanen utgår från kommunfullmäktiges budget för 2022 och de tre inriktningsmålen:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska arbeta utifrån kommunfullmäktiges angivna inriktningsmål, verksamhetsområdesmål, indikatorer och aktiviteter. Nämndmål tas därefter fram som stödjer och konkretiserar dessa mål. Under rubriken ”Det förväntade resultatet” tydliggörs vilka resultat nämnden eftersträvar att nå under det kommande verksamhetsåret.

Prioriterad verksamhet för kyrkogårdsnämnden under 2022

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Nämnden ska i sitt ansvar som huvudman för kommunens samlade begravningsverksamhet vara ett föredöme då det gäller att famna om invånarnas hela bredd av trostillhörigheter, kulturella sedvänjor eller helt sekulära val. Stadens begravningsverksamhet ska upplevas som trygg och förtroendegivande. Begravningsplatser och kyrkogårdar ska vara välskötta, belysta och tillgängliga och genom detta bidra till att skapa möjlighet till återhämtning och själslig rekreation för alla. Åtgärder genomförs som ökar tryggheten. Hög skötselnivå och åtgärdande av annan skadegörelse samt åtgärder för att förhindra brott ska ge besökarna en trygg och säker miljö.

Många äldre besöker nämndens anläggningar och då ska de känna sig välkomna, trygga och uppleva en god service vid sina kontakter med kyrkogårdsförvaltningen.

Nämnden tillhandahåller platser för feriearbete för ungdomar som ett första steg in på arbetsmarknaden.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Nämnden anpassar verksamheten och befintliga anläggningar till en växande befolkning och olika begravningsstraditioner. För att möta ett ökat behov av gravplatser byggs en ny begravningsplats på Järvafältet. Begravningsplatsen beräknas vara klar under 2024. Den planerade utvecklingen av Strandkyrkogården går vidare genom att ett nytt ceremonihus byggs. Målsättningen är, förutsatt att detaljplanen vinner laga kraft, att entreprenadstart kan ske under 2022.

Stadens begravningsplatser utgör värdefulla kulturmiljöer som ska vårdas och utvecklas. Världsarvet Skogskyrkogården bidrar till besöksnäringen i Stockholm. Förvaltningen har ett gott samarbete med företagare inom begravningsbranschen.

Miljöarbetet fokuserar på åtgärder för hållbar energianvändning, hållbar mark- och vattenanvändning, buller samt återvinning av avfall. Förvaltningen fortsätter arbetet med att minska koldioxidutsläpp genom att krematorieverksamheten helt drivs av biogas.

Förvaltningen undviker helt kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel vid grönskötseln av begravningsplatserna.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Effektivitet och resurshushållning präglar nämndens verksamhet. Nämnden strävar efter en långsiktig investeringsplanering där driftkostnadsperspektivet är i fokus. Förvaltningen vidareutvecklar arbetet med att stärka investeringsstyrningen och förbättra budgetföljsamheten, prognossäkerhet samt styrningen av investeringsprojekt.

Medarbetarna uppmuntras till att vara engagerade, delaktiga, ansvarstagande samt ha ett professionellt och etiskt förhållningssätt. Förvaltningen använder välfärdsteknik och digitala arbetssätt för att effektivisera och utveckla förvaltningens verksamheter.

Samverkan

I budget för 2022 finns gemensamma direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser, som rör prioriterade områden. Förvaltningen ser samverkan med andra förvaltningar och bolag som en förutsättning för en effektiv och utvecklingsinriktad verksamhet. Nämndens verksamheter ingår i olika samverkansprojekt och arbeten tillsammans med andra nämnder och bolag.

Pandemins påverkan på framtida arbetssätt

Verksamheten utgår från att effekten av en genomförd och kanske återkommande vaccinering lyckas hålla antalet avlidna på en normal nivå. Beredskap finns dock för att periodvis kunna öka begravningskapaciteten. Förvaltningen har en fortsatt aktiv samverkan med andra aktörer som stadsledningskontoret, Region Stockholm, begravningsentreprenörer och förekommande trossamfund. Samverkan syftar till att hålla en intakt beredskap att snabbt kunna agera samfällt och effektivt.

Styrning och uppföljning

Kyrkogårdsnämndens verksamheter styrs, planeras och följs upp i stadens system för integrerad styrning och ledning, ILS, vilket stödjer nämndens verksamheter mot ett tydligt fokus på resultatet för invånarna. Förvaltningen arbetar med systematisk styrning och uppföljning samt med verksamhets- och kvalitetsutveckling. Förvaltningen arbetar för att säkerställa att prognossäkerhet och budgetföljsamhet är god.

Nämndens verksamheter ska leva upp till de mänskliga rättigheterna och vara fria från diskriminering. Verksamheterna ska vara jämställda, tillgängliga för alla och leva upp till barnets rättigheter. I arbetet med att säkerställa detta samverkar förvaltningen med stadsledningskontoret och andra förvaltningar.

Samverkan för en effektiv verksamhet

Förvaltningen samarbetar med andra förvaltningar och bolag med fokus på verksamhetsförbättringar och effektivisering i syfte att bedriva en effektiv och ändamålsenlig verksamhet.

Samverkan för bättre företagsklimat

Förvaltningen har en nära samverkan med näringslivet genom samarbete med olika entreprenörer inom begravningsbranschen. Höga krav ställs på att detta samarbete fungerar för att levererade tjänster ska ha god kvalitet.

Hög kvalitet genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering

Förvaltningen arbetar för att öka förvaltningens innovationskraft och öka takten i förvaltningens digitala utveckling. Behov finns av samarbete som kan leda till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheten. Förvaltningen arbetar med implementeringen av förbättrade webb- och informationslösningar som ska ge snabbare och säkrare handläggning vid beställningar av tjänster.

Förvaltningen samverkar med fem fackförvaltningar i staden kring rekrytering av gemensamt dataskyddsombud.

Samverkan för ökad självförsörjning

Förvaltningen fortsätter samverka med arbetsmarknadsförvaltningens Jobbtorg för att förbättra möjligheterna för personer utanför arbetsmarknaden att nå egen försörjning. Det kan också bli aktuellt att samverka med utbildningsanordnare för att erbjuda lärlingsplatser för olika yrkesutbildningar.

Samverkan för en trygg och säker stad

Förvaltningen kommer i samverkan med berörda stadsdels- och fackförvaltningar, polis och lokala näringslivet fortsätta att utveckla stadens begravningsplatser till trygga och säkra platser. Vaktbolag ronderar vid de större begravningsplatserna. Samverkan sker med närpolisen kring åtgärder för att exempelvis förhindra skadegörelse och stölder.

Samverkan för en hållbar stadsutveckling

Kyrkogårdsförvaltningen samverkar med berörda fackförvaltningar i planerings- och utvecklingsfrågor för att få en helhetssyn kring utvecklingen av stadens begravningsplatser. Stadens begravningsplatser och kyrkogårdar utgör viktiga gröna lungor i stadsmiljön.

Samverkan för att nå de globala målen i Agenda 2030

Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i Agenda 2030 i den ordinarie verksamheten genom att bland annat ta hänsyn till barns rättigheter och nationella minoriteters rättigheter samt öka tillgängligheten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning. Begravningsverksamheten inkluderar alla trosbekännelser med möjlighet att följa religiösa riter och sedvänjor. Samverkan sker med relevanta nämnder i staden, trossamfund, civilsamhället, näringslivet och akademien.

Klimat- och miljöarbete

För att ta tillvara på kompetenser och tillsammans arbeta mot stadens uppsatta miljömål ingår förvaltningen i ett miljösamordnarnätverk. Arbetet med Stockholms stads miljöprogram leder till ett samarbete med miljöförvaltningens energicentrum och kemikaliecentrum. Andra viktiga samarbetspartners är stadsledningskontoret, Stockholm Vatten och Avfall och fastighetskontoret.

Staden som arbetsgivare

Förvaltningen fortsätter samverka med och ta del av de utbildningsinsatser som anordnas av stadsledningskontoret. Arbetet för utveckling av samverkan med HR-funktionerna på andra förvaltningar är påbörjad. Genom samverkan kan förvaltningarna byta erfarenheter och kunskap samt undersöka möjligheter att samordna insatser till exempel inom chefsutveckling, kompetensförsörjning och arbetsmiljö.

Chefsförsörjningen är en aktuell fråga då det inom de närmaste åren kommer att ske ett flertal pensionsavgångar inom förvaltningsorganisationen. Det finns även behov av att rekrytera inom vissa specialistfunktioner.

Lokalförsörjning

I samband med process för nya verksamhetslokaler har förvaltningen samarbete med

framförallt serviceförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och exploateringskontoret.

Inköp

För att utveckla förvaltningens processer för inköp och upphandling är samverkan med stadsledningskontoret och serviceförvaltningen viktig. Det gäller stöd i stadens gemensamma arbetssätt, systemstöd och utbildningar för inköp och upphandling.

Internationalisering och internationella relationer

Förvaltningen är medlem i föreningen ASCE (Association of Significant Cemeteries in Europe) genom vilken Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen är utnämnda som ”significant cemeteries”. Föreningen anordnar årligen projekt och aktiviteter för att uppmärksamma, bevara och främja Europas kyrkogårdars värdefulla kulturarv.

Konsekvenser av pandemin

De ekonomiska konsekvenserna för kyrkogårdsförvaltningen på grund av pandemin är att betrakta som små och därmed inte verksamhetspåverkande. Den krisledningsplan som togs fram i början av april 2020 är i dagsläget vilande. Inledningsvis var det stor efterfrågan på jordbegravningar och då specifikt på Strandkyrkogården och Spånga kyrkogård. Från slutet av maj 2020 har efterfrågan legat på normala nivåer. Detta bedöms gälla även under 2022.

Förvaltningen har en fortsatt aktiv samverkan med andra aktörer som sjukvården, begravningsentreprenörer och trossamfund. Samverkan syftar till att hålla en intakt beredskap att snabbt kunna agera samfällt och effektivt.

Ceremonier med urna har blivit mer vanligt. Utomhusceremonier och där avsked skett samtidigt som gravsättningen har också efterfrågats i större omfattning.

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Nämnden bidrar tillkommunfullmäktiges inriktningsmål genom att i sitt ansvar som huvudman för kommunens samlade begravningsverksamhet vara ett föredöme då det gäller att famna om invånarnas hela bredd av trostillhörigheter, kulturella sedvänjor eller helt sekulära begravningsval. Stadens begravningsplatser är en del av kulturarvet men fyller samtidigt en funktion som vackra och rofyllda park- och naturmiljöer för stockholmare.

Verksamheten ska präglas av en stark tillförlitlighet och en hög säkerhet. Under 2022 fortsätter arbetet med att ytterligare förbättra tryggheten och säkerheten på de begravningsplatser där det bedöms finnas störst behov. Begravningsplatserna ska vara väl belysta, hela och städade.

Genom ett professionellt arbete med Världsarvet Skogskyrkogården visar nämnden på stadens stora kulturella bredd och förmåga. Såväl ekonomi- som miljöaspekter hanteras i samklang med mer traditionellt kulturella frågor kring världsarvet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att i sin verksamhet erbjuda feriearbete till ungdomar som ett första steg för dem in på arbetsmarknaden. Ungdomarna ska med ett modernt ledarskap ges god handledning och därigenom en attraktiv start på sitt kommande arbetsliv. Feriearbetande ungdomar är för nämndens verksamhet ett välkommet kapacitetstillskott och möjliggör en planering av semestereruttag och fortbildning.

Praktikplatser erbjuds till aspiranter från arbetsmarknadsförvaltningens Jobbtorg och till andra personer, exempelvis personer med funktionsvariationer, som står utanför arbetsmarknaden. Det kan också bli aktuellt att erbjuda praktikplatser för olika yrkesutbildningar.

Förvaltningens medarbetare har ett inkluderande och stödjande arbetssätt.

Staden som offentlig arbetsgivare är en viktig aktör i arbetet med målen i agenda 2030 om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt minskad ojämlikhet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	120 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	5	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	120 st	9 000 st	Tertial

Nämndmål: Nämnden bidrar till ökad sysselsättning genom att erbjuda praktik till personer som står långt från arbetsmarknaden

Beskrivning

Förvaltningen fortsätter att tillhandahålla platser för feriearbete för ungdomar som ett första steg för dem in på arbetsmarknaden. Praktikplatser erbjuds till aspiranter från Jobbtorg och till andra personer, exempelvis personer med funktionsvariationer, som står utanför arbetsmarknaden. Det kan också bli aktuellt att erbjuda praktikplatser för olika yrkesutbildningar. Nämnden erbjuder 120 platser för feriearbetande skolungdomar.

Förväntat resultat

Fler personer får arbetslivserfarenhet och blir mer anställningsbara på arbetsmarknaden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Erbjuda praktikplatser	2019-01-01	2022-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta för att stadens begravningsverksamhet ska upplevas som trygg och förtroendegivande. Invånarna ska uppleva ett professionellt stöd in en av livets mer utmanande skeden. Begravningsplatser och kyrkogårdar ska vara välskötta, belysta och tillgängliga och genom detta bidra till att skapa möjlighet till återhämtning och själslig rekreation för alla.

Verksamheten ska präglas av tillförlitlighet och hög säkerhet, såväl arbetstekniskt som arbetsmiljömässigt. Under 2022 fortsätter arbetet med att förbättra den upplevda tryggheten hos såväl medborgare som medarbetare. Åtgärdande av skadegörelse och åtgärder för att förhindra brott ska ge besökarna en trygg och säker miljö. Vaktbolag ronderar vid de större begravningsplatserna. Som ett led i att prova olika tekniska lösningar för ökad trygghet kommer befintliga grindar låsas nattetid för biltrafik på Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen.

Anläggande av belysning på Västberga begravningsplats.

Västberga begravningsplats är belägen i bostadsområdet Solberga strax norr om Älvsjö i södra Stockholm. Gångstråken som löper mellan den norra och södra entrén till begravningsplatsen är väl frekventerade framför allt av boende i området. Under 2021 har det tagits fram en ljusplan för begravningsplatsen för att kunna ta fram lämpliga åtgärder för att skapa en ökad trygghet för gravbesökare och genompasserande. Tanken är att belysa ett huvudstråk från den norra entrén och ner till den södra entrén. I dagsläget saknar alla gångvägarna belysning.

Kyrkogårdsnämnden har fått flera synpunkter från medborgare som påpekat att belysningsåtgärder är angelägna. Kyrkogårdsnämnden anser att åtgärderna är prioriterade.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringens av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Begravningsverksamheten präglas av tillförlitlighet och hög säkerhet. Stadens begravningsplatser upplevs som trygga, välskötta och säkra.

Beskrivning

Basen för förvaltningens säkerhetsarbete är tillförlitliga och säkra rutiner vid beställningar, kremationer samt förvaring av kistor med stoft och urnor samt vid utlämning av urnor. Säkerheten på begravningsplatserna har hög prioritet. Samråd med övriga storstadsförvaltningar sker med anledning av beredskap inför så kallade riskbegravningar. Gravstenssäkerheten är ytterst gravrättsinnehavarens ansvar men kyrkogårdsförvaltningen har tillsyn och följer upp gravstenssäkerheten. Alla arbetsplatser genomgår regelbundet utbildningar i brandskydd och hjärt-och lungräddning.

Åtgärder genomförs som ökar tryggheten, exempelvis förbättrad belysning, röjning av buskar och sänkning av häckar. Hög skötselnivå, god vinterväghållning, snabb sanering av klotter och åtgärdande av annan skadegörelse samt åtgärder för att förhindra brott ska ge besökarna en trygg och säker miljö. Vaktbolag ronderar i stor omfattning vid de större begravningsplatserna. Befintliga grindar låses nattetid för biltrafik på Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen, som ett led i att prova olika tekniska lösningar för ökad trygghet. Samverkan sker med närpolisen kring åtgärder som kan vidtas för att hindra fortsatta stölder.

Arbetet med ljus-/mörkerplaner för de olika begravningsplatserna fortsätter. Planerna tas fram för att visa på behovet och prioriteringar av belysningsåtgärderna.

Ljus-/mörkerplaner har tagits fram för Sandsborg, Västberga och Brännkyrka kyrkogårdar. Utförande av belysningsåtgärder på dessa platser planeras under 2022 under förutsättning att trygghetsskapande medel erhålls.

Efter att vård- och underhållsplaner för Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen är framtagna kommer framtagande av ljus-/mörkerplaner för Norra begravningsplatsen samt för Skogskyrkogården att prioriteras.

Förväntat resultat

Enstaka incidenter, men inga allvarliga avvikelser eller olyckor sker inom verksamheten. Besökarna upplever begravningsplatserna som trygga, välskötta och säkra. Inga skillnader utifrån kön finns för upplevelsen av tryggheten på begravningsplatserna.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel besökare som upplever att Stockholms begravningsplatser är trygga	71		År
♀ Andel besökare som upplever Stockholms begravningsplatser som välskötta	80		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Framtagande av ljus-/mörkerplaner	2019-01-14	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål och en positiv samhällsutveckling genom att skapa kunskap kring begravningsverksamheten. Ett tydligt och professionellt förhållningssätt till olika trosbekännelsers behov och sedvanor är grunden i nämndens arbete för en ökad integration. Även om alla begravningsplatser ingår i arbetet byggs grunden framför allt utifrån Världsarvet Skogskyrkogården. Som en del i detta erbjuds alla skolor fria visningar av Skogskyrkogården i samarbete med Stockholms Stadsmuseum.

Nämndmål: Världsarvets Skogskyrkogårdens värden förmedlas till barn och unga.

Beskrivning

Stadens skolor erbjuder fria visningar av Världsarvet Skogskyrkogården i samarbete med Stockholms Stadsmuseum. Vid visningarna förmedlas Världsarvets värden samt bakgrunden till Unesco:s Konvention om Skydd för Världens Kultur- och Naturarv.

Förväntat resultat

Stockholms barn och unga har god kännedom om Världsarvet Skogskyrkogården.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål med att begravningsverksamheten utgör en viktig samhällsservice som präglas av en säker och tillförlitlig service med stor lyhördhet för den enskildes behov. Värdighet och respekt är ledord för verksamheten.

Tillgången till ceremonilokaler och tider för gravsättning anpassas efter behoven. Den planerade utvecklingen av Strandkyrkogården, som ligger i ett naturskönt område men som utnyttjas i liten grad för gravsättningar, går vidare under 2022.

Tillgänglighetsanpassningar görs i samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor där en gemensamt framtagen åtgärdslista är vägledande för prioriterade åtgärder.

Nämndmål: Begravningsverksamheten präglas av god service och lyhördhet för den enskildes behov.

Beskrivning

Hög tillgänglighet och lyhördhet för den enskildes behov präglar begravningsverksamheten. Tillgången till ceremonilokaler och tider för gravsättning anpassas efter behoven. Förvaltningen erbjuder ett utbud av olika typer av planterings- och gravskötselavtal.

Nämnden har ett viktigt uppdrag att om behov uppstår medla vid olika tvister. Det kan handla om val av begångelsemetod eller val av plats för ceremoni eller gravsättning. Så långt det är möjligt anpassas stadens kapell till ceremonier enligt olika trosinriktningar och borgerliga förrättningar.

Den planerade utvecklingen av Strandkyrkogården, som ligger i ett naturskönt område men som utnyttjas i liten grad för gravsättningar, går vidare under 2022. Detaljplanearbetet för anläggandet av en ceremonilokal pågår och den preliminära tidplanen är att stadsbyggnadsnämnden kan ta ett beslut i början av året. Projektering av bygghandlingar sker

parallellt och upphandling förbereds. Målsättningen är, förutsatt att detaljplanen vinner laga kraft, att entreprenadstart kan ske första halvåret 2022.

Förväntat resultat

Nämnden tillhandahåller god service och en mångfald av gravskick.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anläggning av nytt gravkvarter på Norra begravningsplatsen	2018-01-01	2022-12-31
Planering och byggnation av en ceremonilokal på Strandkyrkogården	2018-01-01	2023-12-31
Utveckling av Strandkyrkogården	2017-01-01	2023-12-31

Nämndmål: Stadens begravningsplatser och begravningsverksamhet har god tillgänglighet

Beskrivning

Tillgänglighetsanpassningar görs i samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor där en gemensamt framtagen åtgärdslista är vägledande för prioriterade åtgärder. Tillgänglighetsanpassningar av busshållplatser vid Skogskyrkogården har utretts på uppdrag av nämnden och ett förslag på åtgärder har tagits fram. Genomförande av åtgärder planeras under 2022-2023. En ny ramp till Stora Gravkoret på Norra begravningsplatsen ska projekteras. Även en ramp vid Hässelby kapell projekteras och upphandling och utförande planeras ske i mitten av året. Övriga tillgänglighetsåtgärder som görs löpande är exempelvis målning av trappnosar och olika beläggningsarbeten.

Hemsidan "Hitta-graven" är en välbesökt sökfunktion och utgör en service som ska öka tillgängligheten för besökaren. Sökfunktionerna på "Hitta-Graven" utökas fortlöpande och antalet besökare ökar kontinuerligt. Närmare 40 procent av besöken på "Hitta Graven" görs dessutom via mobila tjänster.

Stadens program för tillgänglighet Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023, har varit vägledande för projekteringen av den nya begravningsplatsen vid Järva friområde.

Förväntat resultat

Begravningsplatser och ceremonilokaler är anpassade för allas behov. Tillgängligheten till information är god och begriplig för så många som möjligt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nya bänkar till Skogskyrkogården	2016-01-01	2023-12-31
Projektera ny ramp till Stora Gravkoret, Norra begravningsplatsen	2019-01-01	2022-12-31
Projektera och anlägga ny ramp till Hässelby kapell	2019-01-07	2022-12-31
Skyllprogram - informationstavlor	2015-01-01	2022-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Upprustning och tillgänglighetsanpassning av servicestationer vid Norra begravningsplatsen.	2015-01-01	2023-12-31
Utveckla "Hitta Graven/Svenska Gravar"-tjänster	2015-01-01	2022-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att erbjuda en begravningsverksamhet som präglas av en hög tillgänglighet och god personlig service. Alla besökare inklusive äldre ska känna sig trygga och välkomna till stadens begravningsplatser.

Nämndmål: Äldre känner sig välkomna och trygga på stadens begravningsplatser

Beskrivning

Stockholm ska vara en trygg stad att åldras i. Många äldre besöker nämndens anläggningar. Det är viktigt att de känner sig välkomna, trygga och upplever en god service vid sina kontakter med kyrkogårdsförvaltningen.

Förväntat resultat

Äldre rapporterar ökad upplevd trygghet vid nämndens anläggningar.

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Nämnden bidrar till KF:s inriktningsmål genom att anpassa verksamheten och befintliga anläggningar till en växande befolkning och olika begravningsstraditioner. Arbetet med att bygga en ny begravningsplats påbörjades under 2021 på Järvafältet för att möta långsiktiga behov.

Stadens begravningsplatser utgör värdefulla kulturmiljöer som ska vårdas och utvecklas. Världsarvet Skogskyrkogården bidrar till besöksnäringen i Stockholm.

Nämnden har ett gott samarbete med företagare inom begravningsbranschen.

Miljöarbetet fokuserar på åtgärder för hållbar energianvändning, hållbar mark- och vattenanvändning, buller samt återvinning av avfall. Under året kommer det globala 2030-målet som syftar till biologisk mångfald att särskilt uppmärksammas.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att i sitt arbete följa de arbetsformer för företagssamverkan och upphandlingar som staden antagit. Förvaltningen har ett tätt samarbete

med olika entreprenörer inom begravningsbranschen, exempelvis begravningsbyråer, florister, entreprenörer inom stenindustrin, leverantörer av upphandlade tjänster med flera.

Inför och under byggandet av den nya begravningsplatsen på Järva samverkar förvaltningen med andra involverade fackförvaltningar och närbelägna stadsdelsförvaltningar avseende bland annat kommunikation. Samverkan om begravningsplatsen sker även med en grupp med företrädare för olika trossamfund.

Nämndmål: Nämnden har ett gott samarbete med företagare

Beskrivning

Nämndens verksamheter har ett tätt samarbete med olika entreprenörer inom begravningsbranschen exempelvis begravningsbyråer, florister, entreprenörer inom stenindustrin, leverantörer av upphandlade tjänster med flera. Olika samrådsorgan finns, BESK-gruppen med representanter från begravningsbyråbranschen och förvaltningen, Transportgruppen med aktörer som utför transporter av avlidna samt OAA (Omhändertagande av avlidna) tillsammans med bland annat Region Stockholm och begravningsbyråbranschen.

Förvaltningen arbetar med implementeringen av förbättrade webb- och informationslösningar som ska ge snabbare och säkrare handläggning vid beställningar av tjänster för begravningsbyråverksamheten.

Förväntat resultat

Levererade tjänster har hög kvalitet och inga avvikelser sker.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel begravningsentreprenörer som bokar via webb-Aveny (tidigare Grabo)	48 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål bland annat genom att erbjuda Stockholmare en mångfald av gravskick. Anpassningar görs vid befintliga begravningsplatser för att tillmötesgå efterfrågan på av olika begravningsstraditioner. Den bärande idén ska vara att olika gravskick integreras, om inte i samma gravkvarter, så i samma områden. Även månghundraåriga kyrkogårdar kan genom detta bidra till det moderna samhällets behov av integration och mångfald.

Den nya begravningsplatsen på Järvafältet är under uppförande och beräknas vara klar under 2024. För att möta den ökade efterfrågan från anhöriga om gravsättningsformen askgravlund har en utredning om anläggande av askgravlundar på kvarter 25 på Skogskyrkogården och på Galärvarvskyrkogården genomförts under 2021.

Nämndmål: Stockholmarna erbjuds en mångfald av gravskick

Beskrivning

Begravningsverksamheten omfattar alla stockholmare, oavsett etnisk eller religiös tillhörighet eller annan bakgrund. Stadens begravningsplatser präglas därför av en stor variation av gravskick, gravplatser och anpassningar till olika begravnings seder med mera.

Den nya begravningsplatsen på Järvafältet är under uppförande och beräknas vara klar under 2024.

Förvaltningen har under 2021 fortsatt planera för anläggning av nya kistgravar på kvarter 13 och 14 på Råcksta begravningsplats. Området har sedan tidigare inte använts för gravsättning, varför det kan nyttjas bland annat för muslimska gravar. Arbetet fortsätter med att förbereda en upphandling av entreprenör, för att under 2022-2023 anlägga kistgravkvarteret.

För att möta den ökade efterfrågan från anhöriga om gravsättningsformen askgravlund har en utredning om anläggande av askgravlundar på kvarter 25 på Skogskyrkogården och på Galärvarvskyrkogården genomförts under 2021. Arbetet fortsätter under 2022 med inriktning på kvarter 25 Skogskyrkogården där en projektering ska färdigställas och en upphandling av entreprenör för anläggande av askgravlund under 2022-2023.

Förväntat resultat

Utbudet av gravplatser ökar genom nyanläggningar vid befintliga begravningsplatser och nybyggnation.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anläggande av askgravar på Galärvarvskyrkogården	2020-12-01	2023-12-31
Anläggande av askgravar på Skogskyrkogården	2020-12-01	2023-12-31
Byggnation av begravningsplats på Järva friområde	2008-01-01	2024-12-31
Nya begravningskvarter på Råcksta begravningsplats	2006-01-01	2024-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål bland annat genom att vid utbyte av fordon och maskiner välja miljöanpassade alternativ. Förvaltningen följer utvecklingen och testar kontinuerligt nya eldrivna maskiner och handredskap i professionell drift. Allt fler elfordon och arbetsmaskiner med eldrift eftersträvas.

Nämndmål: Kyrkogårdsnämnden bidrar till att skapa effektiva och hållbara transporter.

Beskrivning

Nämndens tjänstebilar byts ut till el- eller biogasdrivna fordon. Inom stadens begravningsplatser sker interna transporter i första hand med elfordon. Dieseldrivna entreprenadmaskiner drivs till stor del med HVO-diesel. Handhållna motordrivna redskap byts successivt ut mot eldrivna dito

Tjänsteresor inom landet sker i första hand med tåg.

Förväntat resultat

Utsläppen minskar och transportarbete effektiviseras.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att låta begravningsplatserna vara välbesökta kulturmiljöer vars värden bevaras, vårdas och vid behov utvecklas.

Samarbetet med Stockholms Stadsmuseum fortsätter, både vad gäller antikvariskt stöd vid underhålls- och upprustningsprojekt samt genom att muséet fortsätter att anordna visningsverksamhet. Världsarvet Skogskyrkogården bidrar till besöksnäringen i Stockholms stad. Skogskyrkogården är uppsatt på Unesco:s lista över världsarv som ska skyddas, bevaras, levandegöras och överlämnas till kommande generationer. Dess unika status och kulturmiljö förvaltas utifrån en framtagen förvaltningsplan.

Nämndmål: Kulturarvet på stadens begravningsplatser bevaras, vårdas och synliggörs

Beskrivning

Nämnden ansvarar för att erbjuda rofyllda och vackra begravningsplatser, liksom att förvalta det kulturarv och de park- och naturmiljövärden som finns vid stadens begravningsplatser. En kulturhistorisk inventering av gravvårdar vid stadens begravningsplatser har genomförts och ett förslag till bevarandeplan kommer att överlämnas till Länsstyrelsen för ställningstagande. Renovering av gamla gravmonument, staket och gjutjärnsdetaljer sker framför allt vid Norra begravningsplatsen.

Vård- och underhållsplaner kommer under 2022 tas fram för Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen.

Samarbetet med Stockholms Stadsmuseum fortsätter, både vad gäller antikvariskt stöd vid underhålls- och upprustningsprojekt samt genom att muséet fortsätter att anordna

visningsverksamhet, både vid världsarvet Skogskyrkogården och vid Norra begravningsplatsen.

Under 2022 kommer fortsatt bekämpning av almsjuka att prioriteras. Almsjukan har även drabbat Skogskyrkogården där almar i det stora entrélandskapet har visat symtom på almsjuka och även en alm i meditationslundan "Almhöjden". Brännkyrka kyrkogård och Norra begravningsplatsen är också sedan tidigare hårt drabbade av almsjuka. Vaccinering prövas som metod för att förhindra spridning på Norra begravningsplatsen, Sandsborgskyrkogården och Skogskyrkogården. Andra hot mot trädbeståndet på Skogskyrkogården är granbarkborre och större mörghorre. Under 2022 kommer en del av de träd som har behövts ta bort på grund av trädskjudomar och skadegörare att återplanteras.

Allhelgonahelgen, Julafton, Mors och Fars dag är dagar där antalet besökare är stort på begravningsplatserna. Vid allhelgonahelgen beräknas cirka 100 000 besökare vid begravningsplatserna och då planeras för sedvanliga aktiviteter med öppna kapell, musik i kapellen och personal på plats som kan svara på frågor och hjälpa anhöriga med att hitta graven.

Förväntat resultat

Kulturarvet vårdas och blir än mer tillgängligt och attraktivt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Framtagande av vård- och underhållsplaner	2016-01-01	2024-12-31
Föryngring av träd och annan vegetation	2016-01-01	2025-12-31
Projektering och renovering av krematoriekapellen på Skogskyrkogården	2018-01-01	2023-12-31
Renovering och nytillverkning av grindar vid Norra begravningsplatsen	2018-01-01	2022-12-31
Restaurering av gravvårdar med kulturhistoriskt värde	2015-01-01	2025-12-31
Utredning renovering av grindar Skogskyrkogården	2020-01-01	2022-12-31
Återplantering av trädbestånd	2016-01-01	2023-12-31

Nämndmål: Världsarvet Skogskyrkogårdens värden förvaltas och förmedlas

Beskrivning

Skogskyrkogården är sedan 1994 uppsatt på Unesco:s lista över världsarv som ska skyddas, bevaras, levandegöras och överlämnas till kommande generationer. Dess unika status och kulturmiljö förvaltas utifrån en framtagen förvaltningsplan.

Under 2022 planeras arbetet fortsätta med att ta fram ett program för hållbar turism på världsarvet Skogskyrkogården.

Världsarvet Skogskyrkogården bidrar i hög grad till besöksnäringen i Stockholm. Att Stockholmare känner till "sitt" världsarv är därför en viktig del i Unesco:s strävanden att medvetandegöra världsarven, detta både ur ett lokalt och globalt perspektiv. Ett barn- och

ungdomsperspektiv ska också finnas. Särskilda barnvisningar erbjuds till skolorna.

Stockholms stadsmuseum sköter visningsverksamheten vid Skogskyrkogården på uppdrag av kyrkogårdsnämnden. Världsarvet Skogskyrkogården är tillgängligt för besökare genom allmänna och bokningsbara visningar och ett säsongsöppet Visitors Center. Hemsidan www.skogskyrkogarden.stockholm.se stödjer besökare och intresserade innan, under och efter besöket.

Förväntat resultat

Medvetenheten om världsarvet och dess värden ökar. Världsarvet Skogskyrkogården är ett tillgängligt och uthålligt besöksmål i Stockholm.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel Stockholmare som känner till att Skogskyrkogården är ett världsarv	62 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Implementera ett program för hållbar turism i samverkan med Stockholms Stadsmuseum	2019-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att fokusera miljöarbetet mot åtgärder mot buller, på hållbar energianvändning, hållbar mark- och vattenanvändning samt återvinning av avfall. Förvaltningen fortsätter arbetet med att minska koldioxidutsläpp genom att ha en krematorieverksamhet som helt drivs av biogas. Överskottsvärme från driften tas om hand för att värma ceremonilokaler och krematorierna. Förvaltningen undviker helt kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel vid grönskötseln av begravningsplatserna. Under året fortsätter arbetet med att ta fram vård- och underhållsplaner som också inkluderar de gröna kulturvärdena.

Under 2022 läggs också särskilt fokus kring Agenda 2030 mål nr 15 som handlar om biologisk mångfald.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 El- och värmeproduktion baserad på solenergi	40 MWh	5 320 MWh	År
 Minskning av CO ₂ e till 2023	31	Tas fram av nämnd/bolagsstyrelse	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	6,2 GWh	1945 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Nämnden bidrar till att skapa en hållbar livsmiljö

Beskrivning

Nämnden arbetar för att minska koldioxidutsläpp genom att bland annat ha en krematorieverksamhet som helt drivs av biogas. Överskottsvärme från driften kan tas om hand för att värma ceremonilokaler och krematorierna. Därutöver arbetar nämnden med att ersätta oljepannor med värmepumpar, förbättra isoleringen i byggnader, att använda mer elektriska maskiner för skötsel med mera. Nämnden avser att under året ta fram uppföljningsbar statistik för nämndens koldioxidutsläpp.

Förvaltningen undviker helt kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel vid grönskötseln av begravningsplatserna. Komposteringsanläggningar finns på Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen där trädgårdsavfall omvandlas till trädgårdsjord. Övriga kyrkogårdar lämnar trädgårdsavfall till externa komposteringsanläggningar.

Energieffektiviseringar sker genom konvertering av eluppvärmda byggnader samt utbyte av belysningsarmaturer.

Förväntat resultat

Utsläpp minskar och energianvändningen blir mer effektiv. Återvinningen ökar och därtill sker en minskning i nyttjandet av miljö- och hälsofarliga ämnen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel biobränsle i stadens krematorier	100 %		År
Andel återvunnen metall efter kremation	100		År
Minskning ton CO ₂ e till år 2023	31		År
Vattenförbrukning (bevattning och fastigheter)	280 000		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Avveckling av oljeeldade värmepannor	2020-04-21	2023-09-30
Fortsätta arbetet med utbyte till LED-ljuskällor inomhus och utomhus	2015-01-01	2023-12-31

Nämndmål: Stadens begravningsplatser är vackra och rofyllda kulturmiljöer med höga naturvärden

Beskrivning

Stadens begravningsplatser och kyrkogårdar utgör viktiga gröna lungor i stadsmiljön och fyller även en funktion som park- och naturmiljö för stockholmare. De är värdiga och rofyllda platser för den enskilde besökaren. Under året fortsätter arbetet med att ta fram vård- och underhållsplaner som också inkluderar de gröna kulturvärdena.

Under 2022 kommer fortsatt särskilt fokus läggas på det Globala Agenda 2030 mål som handlar om "Liv på land", det vill säga om den biologiska mångfalden. Utbildningsinsatser kring biotopvärden har genomförts och aktualisering av skötselplanerna kan bli aktuellt.

Förväntat resultat

Begravningsplatserna är uppskattade besöksmål. Den biologiska mångfalden ökar. Bullret minskar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andel besökare som upplever Stockholms begravningsplatser som rofyllda	82		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsinsatser och skötselplaner för att öka biologisk mångfald	2020-01-01	2022-12-31

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål genom att verksamheten drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller uppsatta mål. Effektivitet och resurshushållning präglar nämndens verksamhet liksom en kostnadseffektiv verksamhet. Nämnden strävar vidare efter en långsiktig investeringsplanering där driftkostnadsperspektivet är i fokus. Förvaltningen vidareutvecklar arbetet med att stärka investeringsstyrningen och för att förbättra budgetföljsamheten, prognossäkerhet samt styrningen av investeringsprojekt.

Förvaltningen är en attraktiv och ansvarstagande arbetsgivare. Ledarskapet baseras på Stockholms stads personalpolicy. Förvaltningen arbetar hälsofrämjande och för ett hållbart arbetsliv med minskad sjukfrånvaro.

Det råder nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering. I förvaltningen råder goda arbetsvillkor för samtliga där en trygg anställning är en självklarhet. Medarbetarna uppmuntras till att vara engagerade, innovativa för att utveckla verksamheten samt ha ett etiskt förhållningssätt.

Upprustning av verksamhetslokaler görs för att skapa funktionella och trivsamma arbetsmiljöer och för att förbättra servicen till medborgarna.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom en god ekonomisk planering, en aktiv ekonomistyrning och en transparent uppföljning av verksamheten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål: Nämndens verksamhet präglas av god budgethållning

Beskrivning

Nämndens verksamhet präglas av effektivitet, resurshushållning och är en kostnadseffektiv verksamhet. Förvaltningen vidareutvecklar arbetet med att stärka investeringsstyrningen och för att förbättra budgetföljsamheten, prognossäkerhet samt styrningen av investeringsprojekt.

Förvaltningsledningen följer upp ekonomin månadsvis. Särskilt fokus riktas mot kostnader för underhållsåtgärder, uppföljning av investeringsbudgeten samt erhållna intäkter. I samband med tertialrapport 2 sker också uppföljning av verksamhet och ekonomi med förvaltningschefen.

Förväntat resultat

Effektivitet och transparens präglar förvaltningens planering och styrning. Chefer och medarbetare har god kunskap om hur budgeten fördelas och följs upp. Beredskap finns för justeringar under året. Prognossäkerheten är god.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att utveckla förvaltningens långsiktiga underhållsplanering. Förvaltningen är sin ringa storlek till trots personalintensiv varför det är viktigt alla medarbetare kan bidra till att skapa en bra arbetsplats som kännetecknas av hög kompetens, ett professionellt och etiskt förhållningssätt, delaktighet och ansvarstagande, hög trivsel, ett öppet och bra arbetsklimat samt låg sjukfrånvaro. Medarbetare och chefer erbjuds löpande kompetensutveckling utifrån behov och individuella kompetensutvecklingsplaner.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	79	83	År
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %	93 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel upphandlingar där marknadssdialog har genomförts	50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Index Bra arbetsgivare	79	84	År
  Sjukfrånvaro	5,4 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
  Sjukfrånvaro dag 1-14	2,8 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: Kyrkogårdsnämnden är en bra arbetsgivare

Beskrivning

Förvaltningen har cirka 100 tillsvidareanställda och 150 säsongsanställda kyrkogårdsarbetare. För att säkerställa både nuvarande och framtida kompetensförsörjning ser förvaltningen över kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt.

I förvaltningen råder goda arbetsvillkor för samtliga medarbetare, där en trygg anställning är en självklarhet liksom en arbetsplats som genomsyras av jämställdhet, jämlikhet och frihet från diskriminering. Goda möjligheter att kombinera föräldraskap och arbetsliv ges. Det råder nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier.

Chefer och medarbetare erbjuds regelbundna kompetensutvecklingsinsatser utifrån behov och individuella kompetensutvecklingsplaner. Förvaltningen bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete som förebygger risker och skapar en inkluderande hälsosam arbetsmiljö. Medarbetarna uppmuntras till att vara engagerade, delaktiga, ansvarstagande samt ha ett professionellt och etiskt förhållningssätt. Alla medarbetare erbjuds en friskvårdssubvention samt en friskvårdstimme per vecka.

Under 2022 kommer arbetet med att stärka förvaltningens kommunikation fortsätta. Internt testas digitala informationsskärmar på Hallvägen och Skogskyrkogården. Dessutom kommer satsningar göras för att stärka chefer och arbetsledares kommunikativa förmåga. Externt fortsätter arbetet med att uppdatera och utveckla den digitala och den tryckta informationen.

Förväntat resultat

En bra arbetsplats som kännetecknas av hög trivsel, låga sjuktal samt ett öppet och bra arbetsklimat.

Nämndmål: Medarbetare och chefer har rätt kompetens, ett etiskt förhållningssätt samt ger ett värdigt bemötande

Beskrivning

Etiska aspekter ska ständigt vara närvarande i det dagliga arbetet och följs upp vid arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal. Förvaltningen följer rekommendationer i dokumenten "Etiska riktlinjer vid gravgrävning" och "Risker och etiska aspekter vid gravgrävning" från Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

Medarbetarnas kompetensutveckling och individuella kompetensutvecklingsplaner följs upp vid medarbetarsamtalen.

Förväntat resultat

Kompetenta medarbetare, nöjda kunder och besökare.

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Ekonomiska förutsättningar

Kyrkogårdsnämndens verksamhet är i ekonomisk balans. Begravningsverksamheten finansieras genom begravningsavgiften som fastställs av kommunfullmäktige. Begravningsavgiften år 2022 är 6,5 öre per skattekrona. Över- och underskott ska i sin helhet balanseras i en begravningsfond till nästkommande budgetår.

Driftbudgeten ökas med särskilda satsningar för bland annat stärkt strategisk kompetens med 3,5 mnkr jämfört med 2021. Utöver nämndens budget finns 2,0 mnkr för feriearbeten och handledning av feriearbetare avsatta i central medelsreserv till kyrkogårdsnämnden. Serviceverksamheten, som innebär att erbjuda skötsel av gravplatser till gravrättsinnehavarna, ska vara självfinansierad.

Investeringsbudgeten för 2022 är 173,5 mnkr, varav 110 mnkr är avsatta för etableringen av en ny begravningsplats på Järvaområdet. Övriga investeringsmedel ska i bland annat finansiera uppbyggnad av en ceremonilokal på Strandkyrkogården och nya kistgravar på Räcksta begravningsplats.

Driftbudget	Budget 2021	Budget 2022
Kostnader	Mnkr	Mnkr
Förvaltningschef/administrativa avd	40,5	38,8
Begravnings- och serviceavdelningen	100,5	100,5
Tekniska avdelningen	44,2	51,9
Kapitalkostnader	34,9	33,3
Summa kostnader	220,1	224,5

Driftbudget	Budget 2021	Budget 2022
Intäkter		
Avgifter	15,0	15,0
Fonduttag	10,0	10,0
Övrigt	11,5	14,0
Summa intäkter	36,5	39,0
Netto	183,6	185,5

Driftbudgeten ökar med 1,9 mnkr jämfört med 2021 med 3 mnkr för stärkt strategisk kompetens, 1 mnkr för planering av fastighetsunderhållet och 1,0 mnkr för bemanning av Järva begravningsplats. Driftbuden minskas med 1,5 mnkr för arbetet med att öka den biologiska mångfalden och 1,6 mnkr för kapitalkostnader. Utöver nämndens budget finns 2,0 mnkr för feriearbeten och handledning av feriearbetare avsatta i central medelsreserv till kyrkogårdsnämnden.

Investeringar

Investering	Budget 2022 Mnkr
Järva begravningsplats	110,0
Ceremonibyggnad Strandkyrkogården	23,0
Askgravar Skogskyrkogården	7,0
Säkerhetsåtgärder	3,5
Räcksta kistgravar	10,0
Övriga investeringar	20,0
Summa	173,5

Investeringsbudgeten för 2022 är 173,5 mnkr, varav 110 mnkr är avsatta för Järva begravningsplats. I budget finns särskilda medel avsatta för ceremonilokal på Strandkyrkogården, askgravar på Skogskyrkogården och kistgravar på Räcksta begravningsplats. Gemensamt för ovan nämnda projekt är att genomförandet (även projektering och upphandling) kommer att påverkas av den rådande pandemins restriktioner vilket kan komma att påverka kostnadsutfallet under 2022.

Nya läsbara grindar planeras av särskilda medel för säkerhetsåtgärder till Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen samt extra belysning på Norra begravningsplatsen

Byggandet av Järva begravningsplats löper vidare enligt plan. En entreprenör till uppförande av ceremonilokal, ekonomibygnad och den så kallade "finentreprenaden" är upphandlad och byggstarten är planerad till försommaren.

Klimatinvesteringar

Kyrkogårdsförvaltningen har för 2021 blivit beviljad 14,2 mnkr i klimatinvesteringar. Merparten av medlen är avsatta för att Nya krematoriet ska kunna kylas med fjärrvärme.

Enligt tidplanen skulle inkopplingen av fjärrvärme varit gjord senast i december 2021 men tidplanen håller inte. Förvaltningen kommer i samband med verksamhetsberättelsen begära ombudgetering av merparten av de tilldelade medlen. Förvaltningen ansöker om ytterligare 1,0 mnkr för utbyte av oljepanna på Klockarbacken.

Övriga investeringar

Det kontinuerliga underhållet/förvaltningen av nämndens fastigheter (mark och anläggningar) sker i stor utsträckning i form av enskilda investeringar. Dessa kan kopplas till särskilda behov vilka framgår av följande tabell.

Utbyte maskiner	Säkerställa driften
Beläggningsarbeten	Tillgänglighet
Yttertak Räcksta krematorium	Underhåll
Materialgårdstak Räcksta ekonomibyggnad	Arbetsmiljö
Inköp möbler - Skogskyrkogården	Tillgänglighet
Renovering av minneslund - Hässelby begravningsplats	Tillgänglighet/Kulturhistoria
Nytt gravkvarter 14E Norra Begravningsplatsen	Säkerställa driften
Ny entré - Strandkyrkogården	Tillgänglighet
Renovering Wetterstedtska gravkoret (etapp 1) - Norra Begravningsplatsen (målning)	Säkra kulturhistoriska värden
Ny askgravlund - Galärvarvskyrkogården	Utveckling, ökat behov
Skyltprogram	Tillgänglighet
Utredning busshållplatser	Tillgänglighet
Fastighetssystem Styr och övervakning	Säkerställa driften
Ommurning av kremationsugn 1	Säkerställa driften
Trappa Bromma kyrkogård Utredning	Tillgänglighet
Belysning utanför muren mot kolonilotter Skogskyrkogården	Tillgänglighet
Utvidgning kistgravar kvarter 10A Strandkyrkogården	Säkerställa driften
Renovering servicestationer - Norra begravningsplatsen	Tillgänglighet
Ramlösning, Stora gravkoret Norra begravningsplatsen	Tillgänglighet
Grund och fasadrenovering Spånga kapell	Underhåll
Renovering av kremationsugnar	Underhåll
Fasadrenovering Brännkyrka kapell	Underhåll
Visitor center kylinstallation, renovering av kök	Arbetsmiljö
Byte el matningar	Säkerställa driften

Tabellen ovan visar hur förvaltningen inom ramen för 20 mnkr planerar att genomföra underhållsåtgärder av investeringskaraktär för 2022. Investeringarna stöds/styrs i form av projektplaner (i vissa fall förenklade) i linje med den så kallade Lilla Ratten, stadens projektprocess.

Bland investeringarna vill förvaltningen bland annat peka på etableringen av en ny askgravlund på Galärvarvskyrkogården som påbörjas under hösten, en åtgärd som ger en

efterlängtd kapacitetsökning.

Behovet av åtgärder följs upp inom respektive avdelning vid månadsvisa avdelningsmöten. Uppkomna behov av omprioritering av planerade åtgärder rapporteras till förvaltningsledningen.

Två gånger per år följer förvaltningsledningen upp de prioriterade åtgärderna och ser om behov finns av omprioriteringar på grund av under året akut uppkomna behov av åtgärder.

Budgetjusteringar

Kyrkogårdsnämnden ansöker om budgetjustering för ökade kostnader för avskrivningar med 1,3 miljoner kronor och ökade kostnader för internräntor med 0,3 miljoner kronor.

Omslutningsförändringar

Kyrkogårdsnämnden beslutar om omslutningsförändring om 10,5 mnkr på grund av ökade intäkter från kremationer åt andra huvudmän samt för återbetald koldioxidskatt.

Övriga ekonomiska redovisningar

Ersättning till församlingar som förvaltar allmänna och enskilda begravningsplatser

I Stockholm finns 12 församlingar som förvaltar allmänna begravningsplatser utan att vara huvudman för begravningsverksamheten. Stockholms kyrkogårdsnämnd har, enligt Begravningslagen, rätt att lämna ett skäligt bidrag till driften till den församling som är innehavare och vill behålla förvaltningen av sin begravningsplats. Huvudmannens bidrag till församlingarna har utgått från de kostnader församlingarna haft för förvaltning av sina begravningsplatser/kyrkogårdar/kolumbarier.

Den 1 januari 2017 trädde ett nytt statligt ersättningssystem i kraft som ersatte det tidigare clearingsystemet. Det nya ersättningssystemet gäller den som innehar enskild begravningsplats och den som innehar allmän begravningsplats utan att vara huvudman. Det nya ersättningssystemet består av två ersättningsbelopp. En gravsättning utan gravrätt (minneslund/askgravlund) ersätts med 1478 kr. En gravsättning med gravrätt (kistgrav/askgravplats/kolumbarium) ersätts med 36950 kr (1478 kr X 25 år). Ersättningsnivåerna kommer att omprövas vart femte år.

I samband med införandet av de nya ersättningsbeloppen för gravsättning gjordes en översyn av bidragsgivningen till församlingarna. Bidragen för 2021 utges i ett till församlingarna garanterat belopp. Det finns församlingar som har få gravsättningar men som har kostnader för drift och underhåll och som därför inte kompenseras fullt ut av de nya ersättningsnivåerna. Garantibeloppets storlek bygger därför på det bidrag som nämnden tidigare gett församlingarna. Skulle antalet gravsättningar och ersättningarna för dessa överstiga garantibeloppet kan församlingen tillgodoräkna sig hela ersättningen.

Genom förändringen ska det nya högre ersättningsbeloppet från 2017 i princip täcka framtida underhåll av anläggningarna. Extra bidrag för exempelvis underhåll av kulturhistoriska värden och tillgänglighetsanpassningar kommer i princip inte att delas ut. Undantag kan medges om

nämnden i särskilt ärende tar ställning till särskilt äskande.

Nämnden föreslås ge 12 av stadens församlingar som förvaltar allmän begravningsplats oförändrade garantibelopp enligt följande år 2022.

De enskilda huvudmännen såsom Judiska församlingen, Katolska församlingen och Stiftelsen Stora Sköndal bedriver begravningsverksamhet på egen mark. Dessa begravningsplatser är inte allmänna begravningsplatser. De ges ersättning per gravsättning inom det nya ersättningsystemet och omfattas inte av garantibelopp.

Förväntad kostnad utöver garantin	1958
Adolf Fredriks församling	774
Domkyrkoförsamlingen/Stockholms stift	629
Engelbrekts församling	389
Farsta församling	458
Gustav Vasa församling	1 341
Hedvig Eleonora församling	415
Hägerstens församling	944
Högalids församling	838
Katarina församling	995
Maria Magdalena församling	675
S:t Johannes församling	998
Västermalms församling	1 586
Summa	12 000

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Stockholms stad ska vara ledande i genomförandet av Agenda 2030 som innehåller 17 globala mål för en hållbar utveckling. Genom att agera lokalt tar staden ansvar för och bidrar till att förbättra förutsättningarna för global hållbar utveckling. Agendan är global, men det är på den lokala nivån som stora delar av åtagandena och arbetet med målen omsätts i praktiken. Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i sin ordinarie verksamhet genom exempelvis samverkan, trygghetsarbete, jämställdhetsintegrering, barnrättsperspektiv, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och äldre samt klimat- och miljöarbete.

Kyrkogårdsförvaltningen bidrar till arbetet för genomförande av hållbarhetsmålen bland annat genom att säkerställa att begravningsverksamheten inkluderar alla trosinriktningar och därigenom även de nationella minoriteternas möjlighet att följa religiösa riter och sedvänjor. Förvaltningens arbete bidrar till mål 10 om minskad ojämlikhet även genom att förvaltningens medarbetare har ett inkluderande förhållningssätt. Detta gäller såväl i kundtjänsten som vid ceremonier där ett jämställt och hbtq-säktrat möte ges i alla kontakter. Särskild respekt för barns rättigheter visas vid begravingar som rör minderåriga. Genom ett framåtriktat arbete bidrar nämnden till de strategiska målen kring ökad tillgänglighet för personer med funktionsvariationer.

Trygghetsarbetet bidrar till uppfyllandet av målet om hållbara städer och samhällen som ingår i Agenda 2030 där säkerhets- och trygghetsfrågor av stor vikt. Jämställdhetsaspekten är också viktig då mätningar pekar på just kvinnors begränsningar när det handlar om upplevd otrygghet i offentliga miljöer.

Arbetet med att förvalta och förmedla världsarvet Skogskyrkogården bidrar till mål 11 i Agenda 2030 som innefattar att stärka insatserna för att skydda och trygga världens kultur- och naturarv. Att Stockholms barn och unga har god kännedom om världsarvet Skogskyrkogården kan kopplas till Agenda 2030 mål 4 om att alla barn ska ges en god utbildning.

Under året läggs även fokus på mål 15 som handlar om "liv på land", det vill säga om den biologiska mångfalden. Begravningsplatserna har ofta ett rikt växt- och djurliv med höga biotopvärden. Det har tidigare genomförts biotopinventeringar av begravningsplatserna och det har tagits fram skötselplaner i anslutning till inventeringarna.

Förvaltningen bidrar till mål 9 om miljövänlig teknik, effektiv och jämlik resursanvändning genom att välja de tekniska lösningar som ger minsta klimatavtryck i längden.

Genom att fortsätta arbetet med att kartlägga och analysera på vilka sätt verksamheterna idag bidrar till arbetet med Agenda 2030 kommer förvaltningen kunna identifiera vilka ytterligare åtgärder eller aktiviteter som behövs för att bidra till att uppfylla målen.

Jämställdhet

Förvaltningen integrerar jämställdhetsarbetet med arbetet inom Agenda 2030. Förvaltningen fortsätter utveckling av arbetet med att analysera könsuppdelade resultat och vidta åtgärder om omotiverade skillnader mellan könen identifieras. För att stärka medarbetarnas kompetens i jämställdhetsarbetet har de möjlighet att genomföra stadens webbutbildning "Jämställdhet i Stockholms stad" på stadens utbildningsplattform. Jämställdhetsanalyser görs i tjänsteutlåtanden där det bedöms vara relevant. Förvaltningen ser ett behov av att vidare

systematisera och följa upp arbetet med jämställdhetsintegrering.

Barns rättigheter

Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i Agenda 2030 i den ordinarie verksamheten genom att bland annat ta hänsyn till barn vid begravningar och ceremonier.

Nationella minoriteters rättigheter

Kyrkogårdsförvaltningens arbete med att möta nationella minoriteter vad gäller önskemål om begravningar och ceremonier kopplas till mål 10 om minskad ojämlikhet.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningens verksamheter har rutiner för hantering och återkoppling av invånarnas synpunkter och klagomål. Arbetet syftar till att förebygga och rätta till fel och brister för att utveckla och förbättra verksamheten.

Arbetet med internkontroll är en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet med intern kontroll är att säkra en effektiv förvaltning och förhindra allvarliga fel och skador. Ett reviderat system för intern kontroll bifogas till verksamhetsplanen.

Förvaltningen samverkar för innovation och strategiska digitaliseringsfrågor med olika aktörer bland annat stadsledningskontoret och övriga förvaltningar. En ökad digital kompetens och kompetensutveckling att använda digitala verktyg effektivt prioriteras. Förvaltningen arbetar med implementeringen av förbättrade webb- och informationslösningar som ska ge effektivare, snabbare och säkrare handläggning vid beställningar av tjänster. Förvaltningen deltar även i olika sammanhang över landet för att sprida och ta del av idéer och metoder som rör förvaltningens verksamhetsområden.

Klagomål, beröm och idéer

Synpunkter och klagomål är vägledande för utvecklingsarbetet. För att kunna rätta till fel och brister och utveckla och förbättra verksamheten har förvaltningen rutiner för att ta hand om synpunkter som invånarna har. Utöver att lämna sina synpunkter direkt till förvaltningens medarbetare kan synpunkterna lämnas via brev, e-post eller via e-tjänsten Tyck Till.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Svante Borg, Förvaltningschef	2021-12-08